

Tentamen i Ellära 3.5p för E1/D1/Mek1/Ö1

Tid: kl 09.00-13.00 Lördagen den 25 augusti 2007

Sal: -

Hjälpmedel: formelsamling ellära (5 sidor) och valfri räknare

Maxpoäng: 30

Betyg: 12p-3:a, 18p-4:a och över 24p ger betyg 5.

Slutbetyg: tentamensbetyg utgör slutbetyg för hela kursen.

Resterande 1.5 p ligger inom laborationsdelen.

Bonuspoäng: -

Lösningförslag: anslås på kursens hemsida.

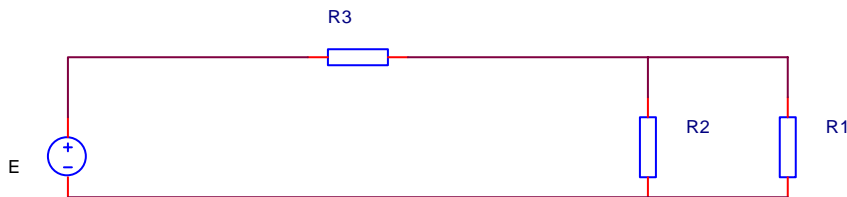
Granskningsdatum: anges på resultatlista

Lärare: Thomas Munther, tel: 16 71 15, rum C 333

Tentamensbesök: 1 gång under tentamina (kl. 11.00)

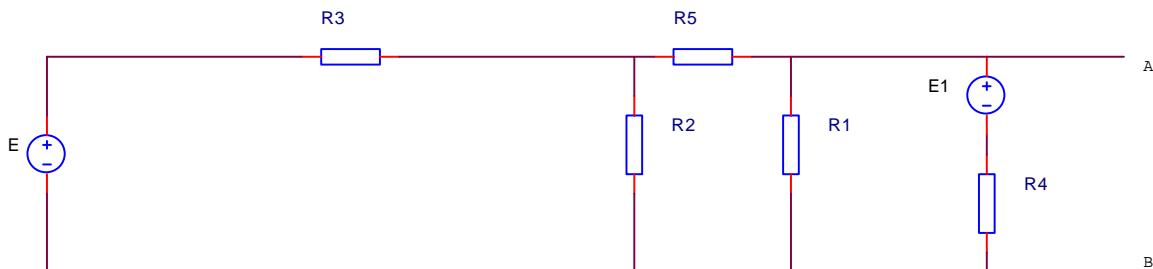
Skrivanvisningar: Motivera era antaganden och gör rimlighetsbedömningar av svar samt redovisa tankegångar noggrant. Även vettiga ansatser kan ge poäng. Notera att uppgifterna inte är ordnade i svårighetsgrad !

1. Bestäm effektutvecklingen i de tre resistanserna i nedanstående nät. (2p)
 $R_1 = 100 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 200 \text{ k}\Omega$ och $R_3 = 400 \text{ k}\Omega$ samt $E = 300\text{V}$.

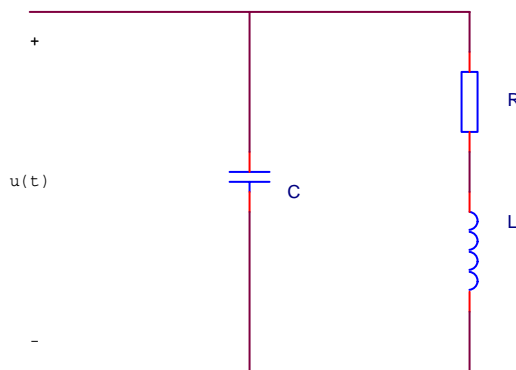
2. Vilken polspänning skall man använda sig av för att ladda upp ett batteri med tomgångsspänningen (E_m) 2 Volt och inre resistansen 0.5Ω om man bör ha en uppladdningsström på 1.5A. Bestäm även verkningsgraden, d v s hur stor del av den totalt tillförd energin som lagras i batteriet. (2p)
3. a) Bestäm en ekvivalent spänningstvåpol till tvåpolen AB ! (2p)
b) Om vi kopplar in en resistor mellan A och B, hur skall denna väljas för att få maximal effekt ? (1p)
c) Bestäm strömmen som går genom R_1 m h a superposition ! (1.5p)
d) Bestäm strömmen som går genom R_1 m h a nodanalys! (1.5p)

$R_1 = 100 \Omega$, $R_2 = 200 \Omega$, $R_3 = 400 \Omega$, $R_4 = 100 \Omega$ och $R_5 = 200 \Omega$ samt $E = 40\text{Volt}$ och $E_1 = 10 \text{ Volt}$

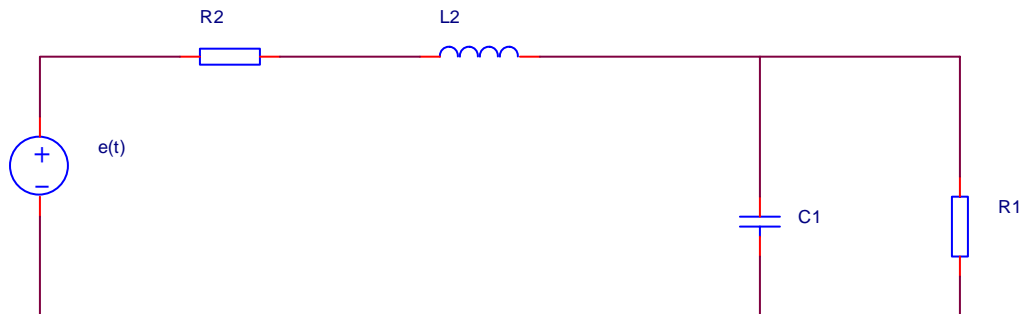

4. I en fabrik har man två parallellkopplade induktiva belastningar. Den ena drar 15A med en effektfaktor 0.6 och den andra 9A med effektfaktorn 0.9 . Matningsspänningen från elnätet är $u(t) = 230\sqrt{2} \sin(100\pi t)$ [Volt]. (4p)
- a) Hur stor kapacitans måste parallellkopplas med belastningen för att den totala belastningen skall ha en effektfaktor 1 ?
- b) Hur stor ström dras då av den totala belastningen inklusive kapacitansen från nätet ?
- c) Hur stor är den reaktiva effekten hos de två belastningarna ?

5. För vilket värde på kapacitansen C i nedanstående krets genererar C lika stor reaktiv effekt som den induktiva grenen förbrukar ? (4p)
- $u(t) = 230\sqrt{2} \sin(100\pi t)$ [Volt], $R=100\Omega$, $L=1$ H.

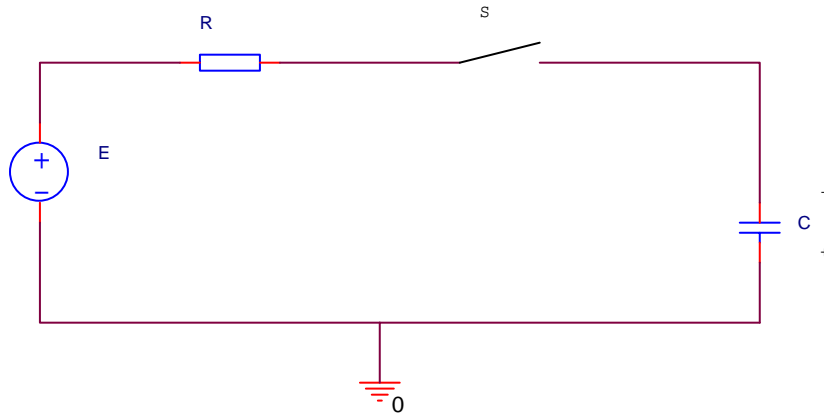

6. Beräkna strömmen $i(t)$ genom $R1$ i nedanstående krets ! (5p)
- Rita upp ett visardiagram där samtliga strömmar och spänningar visas.
Bestäm själv lämplig skala för ström respective spänning.
Följande gäller för komponenterna nedan: $e(t) = 10 \sin(1000t)$ [Volt],
 $R1=R2= 1\Omega$, $L2=1\text{mH}$ samt $C1=1\text{mF}$.

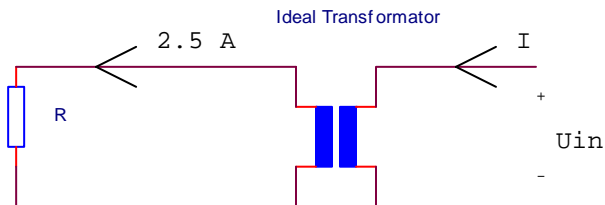

7. Kondensatorn i figuren är från början uppladdad till 5 Volt med polaritet enligt figuren. (3p)
 Bestäm spänningen över kondensatorn C och strömmen genom kondensatorn efter det att strömbrytaren S sluts vid tiden $t=0$.

$E=8$ Volt, $C=0.1 \mu\text{F}$ och $R=2\text{k}\Omega$.

8. Transformatorn i figuren kan anses som ideal. Spänningen som ansätts på primärsidan är :
 $U_{in}(t) = 250 \sin(100 \cdot \pi t)$ [Volt] och $R= 50 \Omega$. (2p)
- Beräkna strömmen på primärsidan !
  - Om antalet lindningsvarv ökar på primärsidan med 10%. Hur stor blir då spänningen över R ?

9. Bestäm den totala strömmen som dras av den parallellkopplade lasten i nedanstående koppling. (2p)
 Strömmarna för respektive last är: $i_1(t) = 12 \sin(1000\pi t - 45^\circ)$ [A] och $i_2(t) = 7 \sin(1000\pi t + 30^\circ)$ [A]

